

VOLYM

Bild: Rebecka Uhlin, ur serien *Aina & Tage*.

Galleri Alva, Norrlands universitetssjukhus
Umeå
Rebecka Uhlin
"Aina & Tage"

Utställningen pågår till 29 maj

"Aina & Tage"

Rebecka Uhlin ställer ut på Galleri Alva

Aina och Tage är fotografen Rebecka Uhlins morföräldrar. Hon har gjort det till sitt uppdrag att dokumentera deras vardag och liv som åldrande par med ett gemensamt liv sedan slutet av 1950-talet. Det konstprojekt, som hon genomfört i hasselbladkamerans kvadratiska format, visas nu på Galleri Alva i Norrlands universitetssjukhus i Umeå och i boken *Aina & Tage*, som ges ut av förlaget Journal.

Uhlin har gått till väga som i vilket annat dokumentärt eller antropologiskt fältarbete som helst. Hon har frågat de medverkande om lov och bett att få dela deras vardag under en längre tid. Sex veckor har hon tillbringat i deras sommarstuga i närheten av Docksta i Vibyggerå. Hon har också följt dem hemma i Västerhiske i Umeå. Att hon som barn älskade att vara hemma hos morföräldrarna har varit en drivkraft i arbetet. Morfar fotografen var den som lärde henne byta film i en kamera. Ett arbetsstipendium från Konstnärnsnämnden och ett från nyhetsbyrån TT har gett henne tid och ekonomi för projektet. Det har också lett till att hon nominerats och utvalts till den världsomfattande Joop Swart Masterclass i fotografi i Amsterdam.

I denna fotoskildring ser Aina och Tage Uhlin ut att ägna sin tid åt varandra och en gemenskap kring vardagens alla slags konstruktiva sysslor. De tvättar och hänger upp trasmattor, vårdar sina fötter i en balja och äter en lunch på Dockstabaren. De plockar liljekonvaljer, lägger blommor på en grav och gör en utflykt till klipporna vid Rotsidan i Nordingrå. Den första bild jag ser ur projektet, i annat sammanhang, visar ett dukat bord med tallrikar, bestick och en tomat utlagd vid varje kuvert. Redan då blev jag intresserad av sammanhanget bakom bilden och av fotografens val och vilja att fotografera just detta. När nu Rebecka Uhlin offentliggör resultatet av sitt uppdrag får vi ta del av vardagsmödor, som i andra sammanhang ofta beskrivs som tröstlösa rutiner och påtvingade plikter utan njutning. Hos Aina och Tage råder däremot förnöjsamhet och en stillsam glädje. Till och med över att skölja plastpåsar och hänga dem på tork utomhus för återbruk. Tillsammans med det fotograferande barnbarnet Uhlin åstadkommer de en gedigen uppvärdering av ålderdomens möjligheter och den tillhörande vardagens alla bestyr.

Hon skildrar två äldre människor, båda födda under de första åren på 1930-talet, som verkar leva sina liv utan tvingande begränsningar. De ser ut att kunna göra allt de vill, dessutom alltid tillsammans. De tar motionsrundor med gästavar men ger sig också ut i mindre tillrättlagd terräng. Det är bara oroväckande när Tage klättrar upp på en steg för att sätta fast en svensk flagga som lossnat från stugfasaden. Och när båda ägnar sig

VOLYM

åt snöröjning kring hemmet i Västerhiske. Den gångna snöiga vintern lärde vi oss att snöskottning ingalunda är en riskfri sysselsättning.

Att visa bilderna just i Galleri Alva är en god idé, inte bara för att Aina och Tage är umebor och för att Rebecka Uhlin vuxit upp utanför stan. Det är inget annat än uppmuntrande att se porträtten av det strävsamma och kärleksfulla paret. Under bildernas trivsamma yta finns ett subversivt motstånd mot de konventioner som vidhäftar skildringar av åldrandet och dess framskridande förändringar. Saknar man deras obrutna kapacitet blir man ändå påmind om de värden vardagen erbjuder och möjligheten att känna glädje över att uträtta vad man förmår.

Häromdagen fick ett foto av Rebecka Uhlin spridning i dagspress, ett porträtt av den medialt uppmärksammade debattören Cissi Wallin, nu i färd med att starta en ny grupp för feministiskt motstånd. Efter att ha sett fotoserien om Aina och Tage och bläddrat i boken med samma namn återkommer jag till en fråga jag tidigare ställt i samband med fotografi. Hur kan man, i en bildskapande kritisk praktik, ändå göra bilder som handlar om lycka, vänskap, överlevnad och empati? Långt ifrån att skildra offer eller nöd ingår Uhlins projekt med morföräldrarna i en sådan möjlig kritisk realism.

Text: Margareta Klingberg

Foto: Rebecka Uhlin

Volym 2018-05-17